

CENA BRONISLAVY MÜLLEROVÉ

Program pro Českou republiku a Slovenskou republiku

Smysl programu

Soutěž připomíná zásluhy žen a mužů - málo známých, a dnes už téměř bezejmenných, kteří se podíleli na tvorbě, technické produkci, reprodukci a distribuci nepovolených tiskovin (tzv. samizdatu) v době nesvobody v letech 1948–1989.

Komu je program určen

Soutěž je určena pro studenty středních škol.

Příhláška do soutěže

Příhláška obsahuje jako přílohu (v jednom souboru PDF, v celkovém rozsahu do 10 normostran) literární práci, nejlépe úvahu nebo esej, na téma svobody slova, výslovně se vztahující k následujícímu textu. (Vedle toho je třeba vyplnit základní údaje do webového formuláře.)

K textu nepřistupujte jako ke sledu tvrzení, se kterými někdy souhlasíte, jindy ne. Snažte se ho číst z perspektivy autora a předpokládejte, že jde o smysluplný, vnitřně jednotný celek.

Není snadné zajistit, aby se lid podílel na vládě; ještě nesnadnější je poskytnout mu zkušenost a dát mu schopnosti, které mu chybějí k tomu, aby vládl dobře.

Přání demokracie jsou proměnlivá, její síly hrubé, její zákony nedokonalé; s tím souhlasím. Ale je-li pravda, že brzy by neměl existovat žádný střední článek mezi vládou demokracie a jhem jedince, neměli bychom spíše směřovat k tomu pronímu, než se dobrovolně podřizovat tomu druhému? A kdyby bylo nakonec nevyhnutelné dospět k úplné rovnosti, nebylo by lépe nechat se zničit svobodou než nějakým despota?

Ti, kdo by se po přečtení této knihy domnívali, že když jsem ji psal, měl jsem v úmyslu navrhnout, aby všechny národy s demokratickým zřízením napodobily angloamerické zákony a mravy, dopouštěli by se velkého omylu; chytali by se formy a pomýjeli by samu podstatu mé myšlenky. Mým cílem bylo na příkladu Ameriky ukázat, že zákony a především mravy mohou umožnit demokratickému národu, aby zůstal svobodný. Jsem ostatně dalek toho, abych byl přesvědčen, že všichni musíme následovat příklad, který poskytuje americká demokracie, a napodobovat prostředky, jichž použila, aby dosáhla cíle svého úsilí, protože mi není neznámo, jaký vliv má povaha země a skutečnosti předcházející politickému zřízení, a považoval bych za velké neštěstí pro lidský rod, kdyby se měla svoboda vytvářet na všech místech se stejnými rysy.

Myslím však, že nepodaří-li se dosáhnout toho, aby byly demokratické instituce pozvolna zaváděny a nakonec zakotveny i u nás, a upustí-li se od snahy vnuknout všem občanům ideje a city, které by je nejdříve na svobodu připravily a nakonec jim umožnily jí užívat, nebude nezávislosti pro nikoho, ani pro buržoazii, ani pro šlechtu, ani pro chudé, ani pro bohaté, nýbrž tu bude stejná tyranie pro všechny; a bojím se, že jestli se časem nepodaří nastolit u nás pokojnou vládu většiny, dospějeme dříve nebo později k neomezené moci jedince.

(Alexis de Tocqueville: Demokracie v Americe I. Přeložil V. Jochmann. Praha 1992. s. 240)

Výše ceny

Cena ve výši 10 tis. Kč se uděluje nejvýše šesti soutěžícím, a to bez stanovení pořadí. Spolu se studenty bude oceněn i učitel vedoucí přihlášenou prací poukázkou do knihkupectví v hodnotě 1 tis. Kč.

Výběr oceněných

Nadace jmenuje nejméně tříčlennou komisi, v níž je nejméně jeden člen Správní rady, která navrhne soutěžící k ocenění. O udělení cen rozhoduje Správní rada. Témuž studentovi může být cena udělena jen jednou.

Časový harmonogram

Vyhlášení soutěže: 1. 7. 2021

Uzávěrka žádostí: 1. 2. 2022

Vyhlášení výsledků: 1. 4. 2022

Slavnostní vyhlášení výsledků a předání cen proběhne v dubnu 2022 v Brně.

Nadace si vyhrazuje právo dalšího publikačního využití soutěžních prací; všechny soutěžní práce budou archivovány v nadaci a vítězné práce budou publikovány na webové stránce nadace.

Kontakty

Vzdělávací nadace Jana Husa

Cihlářská 15, 602 00 Brno

Kontaktní osoba: Mgr. Jana Švábová

Telefon: 530 331 240

E-mail: jsvabova@vnjh.cz nebo vnjh@vnjh.cz

Webové stránky: www.vnjh.cz